

İyileşme sağlanamayan kanser

Sayfa 1/2

Tedavinin etkili olmaması durumunda, kanserli hücreler, ilk oluşum yerinden ayrılabilir ve kan ya da lenf dolaşımı aracılığıyla vücudun diğer bölümlerine yayılabilirler. Kanserli hücreler çoğalarak vücudun başka bir yerinde yeni bir kanser kitlesi oluşturabilirler. Bu durum metastaz (yayılma) olarak adlandırılır. Kanserli hücreler vücutta birden fazla yere yayılabilir.

Bazı kanser türlerinde, kanser yayılmamış olsa bile, iyileşme sağlanamaz. Doktorların, kişiye, kanser hastalığının tedavisinin mümkün olup olmadığını söyleyebilmeleri gerekir.

Tedavi

Tedavi, iyileşme sağlanamayan kanser hastalarında bile, belirtilerin ve kanserin yayılmasının denetlenmesinde yardımcı olabilir. İyileşme sağlanamayan bazı kanserli kişilerde hastalık aylar ya da yıllarca denetlenebilir. Bu kişilere bu süre içinde çeşitli tedaviler uygulanabilir.

Bazı kişiler klinik deneylere katılırlar. Bu deneyler, yeni tedavi yöntemlerinin mevcut tedavi yöntemlerinden daha iyi olup olmadığını öğrenmek amacıyla yürütülmektedir. Bu konuyla ilgilenmeniz durumunda, sizin için uygun bir klinik deneyin olup olmadığını doktorunuza sorunuz.

Bazı kişiler tedaviyi bırakmayı ve zamanlarını başka şeyler için kullanmayı tercih ederler. Bu kişisel bir karardır. Bu konuda bir doktor ya da danışmanla görüşmenin yararı olabilir.

Kanserle ilgili başkalarıyla konuşma

Kişilere, kanserin tedavi edilemediği söylendiğinde, duygusal tepkileri farklı olur. Bu bağlamda, kişi uyuşmuş, öfkeli, korku içinde ve üzgün olabilir. Bazı kişiler duygularını başkalarıyla paylaştıklarında kanserle daha iyi başa çıkabilirler. Kişiler çoğunlukla kendilerini üzen konuları aile bireyleri ve arkadaşlarıyla konuşmaya alışkın değillerdir. Bu bağlamda bir danışmanla konuşmanın yararı olabilir.

Melbourne ve Victoria'da kanserli kişilerin biraraya gelip konuştukları destek grupları bulunmaktadır. Kişiler bu gruplarda duygularını paylaşmaktan güç alır ve hatta sıkça neşelenirler de.

Kanser olduğunuzu başkalarına söylemek zor olabilir. Özellikle çocuklarınıza açıklamak daha da zor olabilir. Olanlara ve gelecekte olabileceklere ilişkin doğruyu söyleme genellikle en uygun olanıdır.

Belirtileri tedavi etme

İyileşme sağlanamayan bazı kanserli kişilerin ağrıları olmaz. Bazılarında ise ağrı olur. Sözgelimi; kanserli kitle büyüyebilir ve çevresindeki bir organa baskı yapabilir. Bu da ağrıya neden olur. Tedavi, ağrıyı ve diğer belirtileri giderebilir ya da azaltabilir. Sözgelimi; radyoterapi bazı kanserli kitleleri küçültebilir veya kanserli kitle ameliyatla alınabilir.

Ağrı, ilaçlarla genellikle gayet iyi bir şekilde denetlenmektedir. Kişi ağrısını dindirecek ilaçları kullanma hakkına sahiptir. Bazı kişiler, morfin gibi ilaçları kullanmaları halinde, bağımlı olacakları kaygısını taşırlar. Bu ilaçların, kanser ağrısı için alındıkları zaman bağımlılık yapma olasılığı yoktur. Ağrının olması durumunda, giderilebilmesi için, doktor ya da hemşireye bildiriniz. Doktorunuzdan, ailenizin bağımlılıkla ilgili endişelerini gidermesini isteyiniz.

Ağrıyla başa çıkma yöntemleri hakkında bir psikolog ile konuşmak isteyebilirsiniz. Psikolog, gevşemenizde ve ağrının dışında başka şeyler düşünmeyi öğrenmenizde size yardımcı olabilir.

► Turkish

Cancer that cannot be cured

Kanser bilgi hattı:

- Türkçe
(03) 9209 0169
- İngilizce
13 11 20

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au

January 2004

Yardım alma

İyileşme sağlanamayan kanserli bir kişi kendini iyi hissedebilir. Ancak, kanser bazen kişinin midesinin bulanmasına ve kendini hasta hissetmesine yol açar. Ayrıca, kanser tedavisi de kişinin kendini iyi hissetmemesine neden olabilir.

Arkadaşlar ve aile bireyleri muhtemelen kişiye yardımcı olmak isteyeceklerdir. Bu bağlamda, ev ve bahçe işleri ile yemek pişirmede yardımcı olunabilir. Bazen tedavi sırasında hastaya bir arkadaşının eşlik etmesi yararlı olur.

Bazı kişiler sevdikleri bir kişinin kanser olması olgusu ile nasıl başa çıkacaklarını bilemezler. Kanser olmanız ve aile ya da arkadaşlarınızın yaklaşımlarının size stres vermesi halinde, kendi ihtiyaçlarınızı açıkça belirtmenin yararı olabilir. Bunun zor olması durumunda, hastanedeki doktor, hemşire veya sosyal görevliden ya da psikolog veya psikiyatrist gibi diğer sağlık uzmanlarından yardım isteyiniz.

Parasal ve diğer sorunlar

Parasal sorunlar sorunla başa çıkmayı daha da zorlaştırır. Kanserli kişilerin izne ayrılma ya da emekli paralarını erken alma konularında bilgi edinmeleri gerekebilir. Çalışan ve işsiz kişiler ayrıca, hastalık ya da özürlülük ödeneği alınamayacaklarını da öğrenebilirler.

Kanserli kişilerin ayrıca, vasiyet hazırlama, vekalet verme (başka kişilere, kendi adlarına yasal olarak karar verme yetkisi tanıma) ve cenaze işlemleri gibi konularda bilgi edinmeleri de gerekebilir. Bu konuda, yararlı olacak çok fazla bilgi kaynağı bulunmaktadır.

Daha fazla bilgi edinme

- Kanser – doktorunuza sorunuz ya da kanser bilgi hattımızı arayınız.
- Destek grupları ve bilgilendirme seansları - kanser bilgi hattımızı arayınız.
- Ağrı ve diğer belirtiler – doktor ya da hemşire ile konuşunuz.
- Evde yardım – Bölge Bakım Servisi (Royal District Nursing Service) kişilere evlerinde bakım sağlamaktadır. Tel: (03) 9536 5222. Bölgenizdeki servislere ilişkin bilgiyi belediyeden alabilirsiniz. Ayrıca, hastane sosyal görevlisi de yardımcı olabilir.
- Beslenme, özellikle mide bulantısı çekmeniz ya da kilo kaybetmeniz durumunda - hastanenin beslenme uzmanı ile görüşünüz.
- Yasal konular - Avukat ya da yasal danışmanınız ile görüşünüz. Eğer avukat veya yasal danışmanınız yoksa, hastanenin sosyal görevlisine başvurabilirsiniz.
- Parasal konular – bu konuda sosyal görevli yardımcı olabilir. Centrelink, Federal Hükümet'in özürlülük, hastalık ve bakıcı ödenekleri konusunda bilgi sağlayabilir. 13 27 17 numarayı arayınız ya da Centrelink'in www.centrelink.gov.au adresli web sitesini ziyaret ediniz.
- Palyatif bakım - bu, ağır hasta olan kişilerin bakım ve rahatlatılmalarında yardımcı olan bakıcılar sağlayan bir servistir. Bakım evde ya da hastanede sağlanabilir. (03) 9662 9644 numaradan Victoria Palyatif Bakım Servisi'ni (Palliative Care Victoria) arayınız.
- Ölüm ve yas – bir danışman, din görevlisi ya da danışmanı yardımcı olabilir. Hastanede ayrıca, din bakım görevlileri de bulunmaktadır. 'National Association for Loss and Grief' kişilerin, oturdukları bölgelerdeki yas danışmanları ile bağlantılarını sağlayabilir. Tel: (03) 9351 0358 ya da 1800 100 123. (Victoria kırsal bölgeden arayanlar için ücretsiz).

Bir sağlık uzmanı ile görüşürken bir tercümana ihtiyacınız olursa, bu konuda gereken düzenlemenin yapılmasını istemeniz gerekir. Sizinle ilgilenen doktor, hemşire ya da sosyal görevliye, tercümanla ilgili gereken düzenlemeyi yapmalarını hatırlatınız.

► Turkish

Cancer that cannot be cured

Kanser bilgi hattı:

- Türkçe
(03) 9209 0169
- İngilizce
13 11 20

1 Rathdowne Street
Carlton Vic 3053
Australia
Telephone: 61 (0)3 9635 5000
Facsimile: 61 (0)3 9635 5270
enquiries@cancervic.org.au
www.cancervic.org.au